

v mnogih krajih celjskega političnega okraja in povzročili v zadnjih letih ponekod težke epidemije. Po zimi sta se navadno potuhnili, kakor hitro pa je sonce topleje zasijalo, sta vedno zopet začeli preteče dvigati glave in zahtevati čim dalje več žrtev.

Strah, da dobimo tudi prihodnje poletje epidemijo legarja in griže, je žal le preutemeljen. Ubrani se jih bomo le tedaj, ako bodo ne le vse oblasti, ampak zlasti tudi vse ljudstvo sodelovali pri njih zatiranju in pravčasno storili vsak svojo dolžnost. Te vrste imajo namen, opozoriti občinstvo na najvažnejše činitelje pri razširjanju obeh boleznih, ki sta si v tem oziru popolnoma podobni.

Mnogo je vzrokov, ki pospešujejo v toplem letnem času njih razširjanje. Povzročitelji legarja in griže, mikroskopično majhni organizmi, se nahajajo brez števila v potu, seču in posebno v blatu bolnikov in tako imenovanih nosilcev bacilov t. j. ljudi, ki nosijo v sebi kali bolezni, ne da bi sami oboleli. V toploti se začno ti organizmi tudi izven človeškega telesa množiti. Ob deževju jih splavi voda iz stranišč in gnojšč v slabo zidane vodnjake, potoke in reke. Ljudje, ki pijejo tako vodo ali jo tudi le rabijo za pomivanje jedilne posode, pranje itd., se lahko okužijo, ravno tako kakor oni, ki so se dotaknili bolnika ali po njem okuženih predmetov in potem z ne-razkuženo roko nesli jed v usta.

Med najvažnejše raznašalce legarja in griže spadajo muhe. Muha, ki je bila sedla na odpadke, vsebujoče kali bolezni, prenese lahko na tisoč teh kali na kruh, sadje in drugo hrano. Na ta način je zlasti sadje pogosto že na drevju okuženo. Lahko si je tedaj razlagati, zakaj obole tako pogosto za legarjem ali grižo ljudje, ki niso prišli sicer v nikako dotiko z bolniki in njih okolico.

Iz načina, kako se širi bolezen je jasno razviden način, kako se je mogoče ubraniti okužitve. Najbolj gotovo učinkujoče sredstvo je snaga v hiši in okolu hiše, zlasti v shrambi za jedila, v kuhinji, v stranišču, okolu vodnjaka itd. Odstraniti je vse, kar vabi nase muhe in pospešuje njih razmnožitev, tako n. pr.: ostanke jedi in sadja, ležeče po tleh v hiši in okolu hiše. Gnojšča in smeti, ki služijo muham za vališča, je pokriti z deskami, oziroma ponovno posuti z živim apnom. Ravno tako morajo biti dobro zaprta pred muhami stranišča in greznice, katere je tudi ponovno potresti z živim apnom.

Vse jestvine, ki se uživajo mrzle oziroma neprekuhane, kakor na primer kruh, sadje, sir, gnatj itd. morajo biti dobro zaprte ali pa zavarovane pred muhami s tančico (tanko mrežo).

Da se prepreči okužitev vode, morajo biti vodnjaki dobro obzidani in cementirani ter ležati v gotovi razdalji — najmanj 10 metrov — od greznic, stranišč in gnojšč, ki morajo biti tako zgrajena, da ne oteka iz njih ob deževju gnojnica, ki sicer lahko okuži vso okolico.

Za pijačo in porabo v kuhinji se je posluževati samo vode iz takih higijenično neoporečnih vodnjakov. Sadje je uživati le dobro umito in olupljeno.

V krajih, kjer se prebivalstvo drži teh načel, je mogoče, da pride do po-edinih slučajev okuženja, nikakor pa ne do večjih epidemij legarja ali griže.

Narodno gospodarstvo. Nesolidna reklama.

Vsakemu je dovoljeno, da se poslužuje reklame, ali ta mora odgovarjati istinitosti.

V raznih listih čitamo priporočila »Državne zavarovalne banke« Jugoslavija«. Ta naziv je potvorjen, laž in nesolidna reklama, katera more nepoučenega privedi do napačne presoje te družbe napram konkurenčnim bankam.

»Jugoslavija« je ravno tako privatno akcijsko društvo, kakor so »Croatia«, »Vzajemna«, »Beogradska zadruža«, »Šumadija«, »Srbija« — a nikdar ni bila državna. Država — vlada nadzoruje njo kakor vsako drugo družbo in nima ona nikakoršnih širših pravic kakor druge družbe. Nasprotno ima država (predvojna Srbija) dogovor z »Beogradsko Zadružo«, da so vsa državna imetja pri tej osigurana, in vkljub temu se ta zavod ni in si ne more prisvajati naslova »državne zavarovalnice« ali »privilegovane družbe«.

»Jugoslavija«, delniška družba z osnovnim kapitalom D 800.000, je družba, katera deluje v naši državi v korist tujezemskim družbam kakor: Anker, Franko-Hongroise, Graški vzajemni in bivšemu Avstrijskemu Feniksu. Ona je družba, katera je pridržala pronesirane Nemce ali Nemcem prisluzne ljudi v službi, in to v Hrvatski in Sloveniji.

In tak zavod naj bo državen? Skrajna drznost, da se trosi v svrhu reklame v svet laž — kakor da ima »Jugoslavija« poseben monopol v naši državi za vzvišen naslov »državnega« značaja!

Pozivamo Trgovsko in obrtno komoro v Ljubljani in trgovsko sodišče, kjer je za Slovenijo — »Jugoslavija« protokolirana, da se kot kompetentna faktorja izjavita:

1. Kako sme »Jugoslavija« rabiti v reklami naslov »državna«?
2. Naj se obelodani, kako je registrirana!

3. Naj se oni gg., koji so zakri- vili lažnjivo nazivanje, kličejo na od- govornost!

4. Tej družbi zaukazati, da javi v vseh listih v Sloveniji, da ni »državna«, nego »privatna« institucija.

Budimo ljudstvo! Zadosti je bilo laganja in varanja naroda. Odkrito in pošteno treba delovati! Tako delo je in bo najboljša reklama! D. D.

Občni zbor Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode v Ljub- ljanu. V ponedeljek, dne 21. tm. se je vršil občni zbor Združenih papirnic, ki ga je vodil predsednik dr. Karel Triller. Iz poročila, podanega na občnem zboru, posnemamo: Družba je sklenila zvišati delniško glavnico od 20 na 40 milijonov kron. To zvišanje je vlada že dovolila. Družba namerava izpopolniti svoja podjetja z napravami potrebnih tovarov za celulozo, oziroma lesovino. V Goričanah se takoj prične z zgradbo velike tvornice za celulozo. Stroški za to zgradbo so preračunjeni na 20 milijonov kron. Uradništvu in delavstvu so se z ozirom na vladajočo draginjo njihovi prejemki več kot podvojili, poleg tega so se jim dovolje- vale še izredne podpore. Da podjetje izkaže uradništvu in ostalim uslužben- cem svoje priznanje in jim v dejanju dokaže, da hoče svoje uspehe drage- volje primerno deliti z njimi, je občni zbor sklenil, da se osnujeta posebna podporna fonda za uradništvo in de- lavstvo, ki sta njihova last in ki naj služita v zboljšanje njihovih zakonitih pokojnin, rent in podpor. V to svrhu je občni zbor volil za ustanovitev podpornega fonda za uradništvo po 250.000 K in za ustanovitev podpor- nega fonda za delavce znesek po 750.000 K. Poleg tega se je sklenilo, da se izplača uradništvu in delavstvu, posebno onim, ki so pri podjetju za- posleni že več let, posebna bilančna nagrada. Za dobrodelne namene je družba določila 50.000 K. Čisti dobiček za leto 1920 je znašal 7.595.401 K

29 v. Od tega dobička se je odkazalo prvemu rednemu rezervnemu fondu 879.770 K 05 v, drugemu rezervnemu fondu za eventualno padanje cen za- loge blaga 1.620.229 K 95, in tretjemu rezervnemu fondu za dvomljive terjat- ve 2 milijona kron. V remuneracijo uradništvu in delavstvu se je določila svota 200.000 K. Sklenila se je izpla- čati 8% dividenda.

Za hitro odpravo železniških transportov je izdalo ministrstvo sa- obračaja stroge navedbe železniškim ravnateljstvom, zlasti zagrebškemu. Do- hajajoči vagoni se morajo čimprej in brez izjeme po vrsti, kakor so dospeli, odpravljati.

Uvoz blaga z avtomobili prepo- vedan. Ministrstvo za finance, gene- ralna direkcija carin v Beogradu, je naročilo carinarnici v Borovnici, da ne sme v nobenem slučaju in pod nikakim pogojem več dovoljevati neposrednega prevoza blaga z avtomobili, temveč se mora isto dovažati iz inozemstva re- dovitim železniškim potom.

Naš železniški park. Komisija za razdelitev železniškega vozovnega parka bivše avstroogrške monarhije je skle- nila, da ostanejo vse lokomotive in vsi vagoni ki so se nahajali dne 13. no- vembra 1918 v območju naše države, Jugoslaviji, ker se smatrajo kot vojni plen. Ves ta material dosega ero tret- jino vsega železniškega vozovnega parka naše države.

Prodaja papirnih vreč. Uprava intendantnega skladišča v Petrovara- dinu bo prodajala 6. aprila tl. na javni dražbi 200.000 papirnih vreč. Položiti je 10% ponujene kupnine kot kavicjo.

Železnične prage iz hrastovega lesa kupujejo hrvaške železnične upra- ve. Pogoji za dobavo se izvejo pri tr- govski komori v Zagrebu.

Trgovska pogajanja z Italijo se prično glasom poročil iz Beograda šele po končanem izpraznjenju našega ozemlja v strani Italijanov, kar bo komaj v drugi polovici maja.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

CENE ZMERNE!
Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK
Celje, Kralja Petra c. 47 150-33
: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.
!POSTREŽBA TOČNA!

KIRAC TIHOMIL
poštni kontrolor
ANICA KIRAC roj. Krajčan
poročena v Sarajevu
21. marca 1921.
Medulin (Istra)
Lemberg (Poljčane)

Več gospodov
se sprejme takoj na fino domačo hrano.
Naslov v upravnishtvu. 379 3-1

Lepa blagajna
1'30 m visoka, se proda. — Naslov:
Breznik, Dolgopolje 3. 379 3-2

A. & E. SKABERNE,
Ljubljana, Mestni trg 10
Manufakturna in pleteno blago na veliko
priporočajo svoje bogato skladišče
ženskih, moških in otroških nogavic.
Za sedanja sezono raznovrstne fine „Flor nogavice“
in velike partije otročjih patent nogavic črne, sive in bele barve.
Pismena naročila se izvršujejo poštno- obratno in najsolidnejše.
290 17-4

OBVLJE Klobuke,
žensko in moško konfekcijo, moško in žensko perilo, bluze, kravate, na- ramnice, žepne robce, galanterije, parfumerije, nože, kovčke in razno modno in galanterijsko blago kupite v ogromni izbiri in zaradi velikanskega direktnega nakupa po čudovito nizkih cenah v veletrgovini 14

Glavni cenik z več tisoč slikami se pošlje !! vsakemu zastonj !!

R. Stermecki, Celje

Najcenejše pri
PRECE & PLAHUTA, CELJE,
Aleksandrova ulica štov. 7. 168 20-18

Kava, čaj, čokolada, kakao, riž, rozine, orehi

Dišave, moka, sveče, petrolej, cikorijska slanki, kompoti

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. v Celju **„LASTNI DOM“** Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri in pol odst (4 1/2%)
Prešernova ul. 15 Rezervni zaklad 125.000 K. 401 364-9 Denarni promet 65,300.000 K.

Trgovina z manu- fakturnim blagom **J. KUDISZ,** Bogata zaloga vseh vrst ino- zemskega manufakturnega blaga po zelo nizkih cenah.
Gaberje 16, nasproti vojašnice prestolonaslednika Aleksandra. 374 150-2